

Kinnitatud Ida-Viru maavanema 31.05.2014

korraldusega nr 1-1/2014/158

RIIKLIKU TEMAATILISE JÄRELEVALVE ÕIEND

Mäetaguse lasteaed Tõruke

I Sissejuhatav osa

1. Teemaatilise riiklik järelevalve läbiviimise

koht: Mäetaguse lasteaed Tõruke

alus: Vabariigi Valitsuse seaduse § 84 p 2, p 16; põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse 7. peatüki § 84 lõiked 1 ja 2; koolieelse lasteasutuse seaduse 6. peatüki § 28 lõiked 1 ja 2; haridus- ja teadusministri 30.04.2013.a. määrus nr.11 „Riikliku järelevalve prioriteedid, teemaatilise riikliku järelevalve läbiviimise, selle tulemuste vormistamise ning tulemustest teavitamise kord 2013//2014. õppeaastal” ning Ida-Viru maavanema 13.09.2013.a. korraldus nr 1-1/2013/263 „Riikliku teemaatilise järelevalve korraldamine“.

Riikliku teemaatilise järelevalve teema: erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine ja Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi *EHIS*) kajastatud andmete vastavus tegelikule olukorrale; eesti keele kui teise keele õppe korraldamine ja *EHIS*- es kajastatud andmete vastavus tegelikule olukorrale; täienduskoolituse korraldamine ja *EHIS*- es kajastatud andmete õigsus.

2. Riikliku järelevalve läbiviimise aeg: 07.-11.04.2014.a.

Riikliku järelevalve läbiviija: Maire Merioja, Ida-Viru maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna riikliku järelevalve inspektor.

3. Järelevalve läbiviimisel kasutatud meetodika: toimusid vestlused direktoriga, tutvumine dokumentatsiooniga (arengukava, sisehindamise analüüs, tugispetsialistide ja õpetajate kvalifikatsiooni tõendatavad dokumendid, õppe-ja kasvatustegevuse analüüsid) ning analüüs; tutvumine tugispetsialistide ja õpetajate andmete sissekannetega *EHIS*-esse.

4. Lühiülevaade koolieelsest lasteasutusest:

4.1. Omandivorm ja aadress: munitsipaalomandis

aadress: Tamme 6, Mäetaguse alev, Mäetaguse vald, Ida-Virumaa, 41301

kontaktandmed: e-post: maetaguse.lasteaed@maetaguse.ee; tel. 33 66940

kodulehekülg: <http://www.lasteaed-toruke.ee>

4.2. õppeasutuse liik: koolieelne lasteasutus

4.3. õppeasutuse pidaja: Mäetaguse vallavalitsus

4.4. õppekeel: eesti keel

4.5. laste üldarv: 80 (20 vene ja 60 eesti last)

4.6. pedagoogide üldarv: 15 (10 rühmaõpetajat, direktor, õppealajuhataja, muusika- ja liikumisõpetajad, logopeed-eripedagoog)

II Olukorra kirjeldus ja analüüs

1. Erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine

1.1. Lasteasutuste rühmad, laste arv rühmades ning eri- ja sobitusrühmade moodustamine, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate töökorraldus.

Lasteaia kodukorra (kinnitatud direktori KK 02.05.2012 käskkirjaga nr 26) väljatöötamisel on aluseks võetud Mäetaguse vallavalitsuse 14.03.2012 määrus nr. 3 "Lasteaeda Tõruke vastuvõtmise ja sealt väljaarvamise kord". Vastavalt direktori 23.11.2012.a. ettepanekule ja vallavalitsuse 23.11.2012.a. korraldusele nr. 252 moodustati lasteaias sobitusrühm.

Käesoleval õppeaastal on lasteaias avatud 5 rühma:

- 2 sõimerühma:
- 3 aiarühma, neist:
 - 2 tavarühma
 - 1 sobitusrühm

Käesoleval, 2013/2014. õppeaastal on sobitusrühmas 1 laps. Sobitusrühma moodustamisel on direktor juhendanud „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7 lg 3. Sobitusrühma laps on lasteaeda vastu võetud nõustamiskomisjoni otsuse ja lapsevanema kirjaliku avalduse alusel, mis leidsid kinnitust ka kohapeal dokumentidega tutvudes.

Lasteaia põhimääruses (kinnitatud Mäetaguse vallavalitsuse 29. septembri 2011.a. määrusega nr 60) on vananenud andmed lasteasutuse struktuuri osas. Alates 2013.a on lasteasutuses lisaks sõime- ja aiarühmale ka 1 sobitusrühm, mis aga ei leia põhimääruses kajastamist.

Vastavalt Koolieelse lasteasutuse seaduse § 9 lg 1: *lasteasutus juhindub käesolevast seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, teistest õigusaktidest ja oma põhimäärusest*, ja lg 2 p.3 lasteasutuse põhimääruses märgitakse lasteasutuse struktuur.

Lasteaed on avatud kl 7.00–18.00. Igas rühmas on kaks õpetajat, kes töötavad järgmise töögraafiku järgi: E, T, N, R- üks õpetaja kl 7.00–14.00 ja teine õpetaja kl 13.00–18.00. Kolmapäeviti töötatakse kl.7.00-14.00 ja 10.00-18.00. Kolmapäeviti kella 10.00 – 14.00 on õpetajatel ühine tööaeg. Sellel ajal käiakse lastega ujumas lähedalasuvas ujulas.

Lasteaias on kinnitatud järgmised õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate ametikohad:

- 10 rühmaõpetajat – igäüks 1,0 ametikohaga
- 5 õpetaja abi- igäüks 1,0 ametikohaga
- 1 eesti keele õpetaja- 0,1 ametikohaga
- 1 liikumisõpetaja- 1,0 ametikohaga
- 1 muusikaõpetaja- 1,0 ametikohaga
- 1 logopeed-eripedagoog-1,0 ametikohaga

Neile lisanduvad 1,0 ametikohaga direktor, 0,5 ametikohaga õppealajuhataja.

Kodulehel on kättesaadavad avaldusevormid lapse vastuvõtmise, väljaarvamise ja suvepuhkusele mineku kohta. Samuti lasteasutuse kodukord, põhimäärus, arengukava ja õppekava ning sisehindamise analüüs.

Kõikide rühmade moodustamine on kooskõlas kehtiva seadusandlusega. Vastavalt Mäetaguse vallavalitsuse 13.09.2013.a. otsusele nr. 221 on suurendatud ühes aiarühmas laste arvu 1 lapse võrra.

Sobitusrühma õpetajate haridus vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Tabel 1. Lasteasutuste rühmad, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate tööaeg ja töökorraldus

Rühma liik ja kood EHISes	Rühmade arv		Laste arv rühmas		Osaajaliste kohtade arv	Õpetajate koormus rühmas	Õpetaja abide koormus rühmas
	EHIS	Dok	EHIS	Dok	Dok	Dok	Dok
Sõimerühm Kood 2572	1	1	14	14	0	1,0	1,0
Sõimerühm Kood 2573	1	1	13	13	0	1,0	1,0
Aiarühm Kood 2576	1	1	21	21	0	1,0	1,0
Aiarühm Kood 2575	1	1	20	20	0	1,0	1,0
Sobitusrühm Kood 2574	1	1	18	18	0	1,0	1,0

Tabel 2. Rühmade õppekeel

Õppekeel	Rühmade arv	
	EHIS	Dok
Eesti	5	5
Eesti (täielik keelekümblus)	0	0
Vene	0	0
Eesti/vene (osaline keelekümblus)	0	0
Muu õppekeel	0	0

Tabel 3. Tugispetsialistide töökorraldus ja ettevalmistus

Ametikoha nimetus	Tugispetsialistide ametikoha koormus		Tugispetsialistide kvalifikatsiooni vastavus nõuetele		Teenusepakkuja (õppenõustamiskeskus, FIE/asutus)
	EHIS	Dok	EHIS	Dok	Dok
	logopeed	1,0	1,0	1	1
Eesti keele õpetaja vene õppekeelega lastele	0,1	0,1	1	1	MTÜ
Psühholoogiline abi					
Kokku	1,1	1,1			

Kuna lasteaia õppekeeleks on eesti keel ning lasteaias on 20 segaperedest või vene peredest pärit last, siis toimub õppetööst vabal ajal eesti keeles paremaks hakkama saamiseks. nende lastega täiendav tegevus. Lastega tegeleb 0,1 ametikohaga eesti keele õpetaja.

1.2. Tugispetsialistide töökorraldus ja ettevalmistus.

Lasteaia koosseisus on 2 tugispetsialist kokku 1,1 ametikohal:

- eesti logopeed 1,0 ametikohta
- eesti keele õpetaja 0,1 ametikohta

Lisaks võimaldatakse vene peredest pärit lastele 2 korda nädalas 2 tundi logopeedilist abi.

Vene logopeed on valla territooriumil asuva põhikooli koosseisus. Mõlema lasteaias töötava

tugispetsialisti ja kooli logopeedi kvalifikatsioonid vastavad kehtestatud kvalifikatsiooni-nõuetele.

Tugispetsialistide töökorraldus ja eesmärgid on välja toodud lasteasutuse õppekavas ning lisas.

Lasteaia logopeed-eripedagoog vaatleb lapsi õppeaasta alguses rühmategevuste käigus ja kontrollib kõikide laste kõnet ning fikseerib kõneuuringu tulemused. Sellega selgitab logopeed-eripedagoog välja abivajavad lapsed: häälikuseadet, kooliks lisaettevalmistust, kognitiivset tegevust vajavad lapsed. Pärast logopeedilise ja eripedagoogilise abi vajaduse väljaselgitamist vestleb ta rühmaõpetajaga ning lapsevanemaga (selgitab probleemi) ja pakub välja võimalused, kuidas last aidata nii lasteaias kui kodus. Logopeed tutvustab rühmaõpetajale logopeedilise töö võimalusi rühmatingimustes (näiteks artikulatsiooniharjutused hommikuringis, vastavate häälikutega liisusalmid) ja lapsevanemale kodustes tingimustes (näiteks artikulatsiooni-harjutused peegli ees, pildi järgi lausete koostamine jt). Kõik lapsevanemad on olnud huvitatud lapse kõneravis osalemisest. Logopeed annab põhjaliku tagasiside ka lasteaia direktorile ja õppealajuhatajale ning igal kuul vähemalt kahel korral ka lapsevanemale. Info edastamine toimub kokkulepitud ajal, kas telefonitsi või vahetu kontakti teel. Logopeed-eripedagoogi päevik kajastab igapäevatööd (individuaalsed tunnid; grupitunnid; vestlused lapsevanematega, õpetajatega ja kohaliku omavalitsuse lastekaitsepetsialistiga, ümarlaudade korraldamine jt).

Kuna lasteaias on ligikaudu 20 vene peredest pärit last ostab lasteasutus sisse MTÜ-lt Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus venekeelse psühholoogi teenust. Psühholoog toetab laste arengut ning hindab laste koolivalmidust. Üheks tööülesandeks on ümarlaudade korraldamine lapse edasise arengu toetamise väljaselgitamiseks (kaasatud on lasteasutuse juhtkond, erispetsialistid, lapsevanemad).

1.3.Lapse arengu analüüsimine ja hindamine.

Erivajadustega laste sh andekate laste arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, kuhu on kaasatud lisaks rühmaõpetajatele ka liikumis- ja muusikaõpetajad ja logopeedid.

Lapse arengu hindamise põhimõtted ja sobitusrühma töö korraldamine on kirjeldatud lasteaia õppekava lisas (kinnitatud direktori 29.08.2013.a. käskkirjaga nr 1-2/2). Õppekavas on eraldi

sätetatud töö erivajadustega lastega. Lapse arengu analüüsimine toimub vaatlusandmete põhjal ning selleks kasutatakse:

- *arengutabeleid* (täidetakse üks kord aastas)
- *arengu jälgimise mängu*, mille abil saab mängu kaudu kontrollida lapse vaimseid, sotsiaalseid ja füüsilisi oskusi;
- *kontrollitud joonistuse testi* (õpetaja vaatleb, kuidas laps oskab kasutada joonistamiseks valget paberit ja kas tunneb geomeetrilisi kujundeid, oluline on ka juhendamise arusaamine);
- *arengumappi*, millesse koondatakse lapse joonistused, töölehed, jutukesed

Kõigi vaatluste põhjal koostab õpetaja analüüsi, mida tutvustab lapsevanemale arengustolu käigus. Tavaliselt osalevad arengustolul mõlemad õpetajad ja vajadusel ka logopeedid. Kooliminejatele lastele vormistatakse koolivalmiduse kaart.

Kui õpetajad, logopeedid või psühholoog märkab lapse arengus mahajäämist või eripära käitumises soovitatakse lapsevanemale täiendavaid uuringuid. Enne täiendavate uuringutele suunamist konsulteeritakse maakondliku õppenõustamiskeskuse spetsialistidega (psühholoogiga, eripedagoogiga või/ja logopeediga). Vastavalt lapsevanema soovile aitab eripedagoog broneerida arstiaegu ning olla ka saatjaks arsti vastuvõtul. Hea koostöö on valla lastekaitse spetsialistiga, kes aitab arsti juurde sõiduks organiseerida transpordivahendit.

Alates 2014. aastast on avatud lapsele, kellel esineb arengulisi erisusi või hariduslikke erivajadusi, individuaalsuse kaart, kuhu märgitakse lapse arengutaseme erinevus, lapse tugevad ja arendamist vajavad küljed, soovitused pedagoogidele arengukeskkonna sobivamaks muutmiseks. Vajalikke tegevusi korraldab logopeed-eripedagoog. Kaarti täidavad rühmaõpetajad. Spetsialistidena on kaasatud logopeedid ja psühholoog.

Kokkuvõtteid tehakse vähemalt üks kord aastas (õppeaasta lõpul). Kokkuvõtetest lähtuvad edasised tegevused: tugiteenuste lõpetamine või jätkamine, täiendavate uuringute soovitamine ja teostamine, ettepanek nõustamiskomisjoni suunamiseks jt). Raskema diagnoosiga laste puhul (sellel õppeaastal üks laps sobitusrühmas) on koostatud koolieelne kõnearendamise plaan (suhtlemine, hääldus, sõnavara, grammatika, lause ja kõne mõistmine, kognitiivsed protsessid).

Väga olulisel kohal on koostöö lastevanematega (individuaalsed kohtumised, rühmaoolekud), ja teiste koostööpartneritega (valla lastekaitse spetsialistiga, eriarstidega, põhikooli õpetajatega).

Lapse koolivalmidust hindavad ja analüüsivad rühmaõpetajad, liikumis- ja muusikaõpetaja, logopeed, psühholoog. Kõikidele kooliminejatele on vormistatud koolivalmiduskaardid. Iga õppeaasta aprillikuus tutvuvad lasteaialastega põhikooli õpetajad, kes 1 kord nädalas 2 tunni jooksul valmistavad lapsed kooliks ette: tutvutakse koolimajaga, klassiruumidega, viiakse läbi õppetegevusi.

Tabel 4. Tugimeetmete rakendamine

Rühma liik	Individuaalsete arenduskavade arv		Logopeedilist abi saavate laste arv		Eripedagoogilist abi saavate laste arv		Eesti keeles tugiõpet saavate laste arv		Muu	
	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok
Sõimerühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aiarühm			19	19	7	7	11	11	0	0
Sobitusrühm	1	1	10	10	9	9	3	3	0	0
Kokku	1	1	29	29	16	16	14	14	0	0

2. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine

2.1. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine vene õppekeelelasteasutuses või selle rühmas ning keelekümbelrühmas.

Lasteaia õppekeel on eesti keel.

2.2. Muukeelne laps eesti õppekeelelasteasutuses või selle rühmas ning keelekümbelrühmas.

Muukeelsed lapsed on eesti rühmades koos eesti lastega. Lasteaias toimuvad vene peredest pärit lastega täiendavad tegevused, et aidata neil integreeruda kiiremini eestikeelses keskkonnas. Lastega tegeleb lasteaia õppealajuhataja/eesti keele õpetaja.

Tegevused toimuvad päeva vältel, sest kõige paremini omandavad lapsed eesti keelt läbi igapäevase suhtlemise ja mängutegevuse. Eesti keeles õpitu kinnistamiseks korraldatakse augustikuus kahenädalasi keelelaagreid, kus üheskoos mängitakse, sportitakse ja suheldakse eesti keeles.

2.3. Riigieelarvest eraldatud toetuste kasutamine eesti keele õppe korraldamiseks.

Tabel 5. Riigieelarvest eraldatud toetuste kasutamine eesti keele õppe korraldamiseks

Eesti keele õppe finantseerimine 01.09.2012–31.08.2013	Summa eurodes	
	Eraldatud	Kasutatud
Riigi poolt eraldatud vahendid	0	
Pidaja poolt eraldatud vahendid	0	
Projektidest ja muudest allikatest finantseeritud keeleõpe	0	
Keeleõppe kulud kokku	0	

3. Täienduskoolituse korraldamine

3.1. Täienduskoolituse võimaldamisel lähtumine lasteasutuse õppekavas, arengukavas, aasta tegevuskavas, sisehindamisel ja riskianalüüsis määratletud põhisuundadest ja -valdkondadest ning riiklikest prioriteetidest.

Lasteasutuse 2011.-2013.a. arengukavas on personali juhtimise elluviimisel välja toodud järgmised tegevused:

- personali rahulolu väljaselgitamine individuaalsete vestluste kaudu
- arenguestluste läbiviimine;
- isiklike arenguplaanide koostamine;
- koolituskava koostamine (vastavalt personali soovidele ja vajadustele);
- meeskonnatöö arendamine;

Lasteasutuses soositakse õpetajate ja teiste töötajate osalemisi täienduskoolituskursustel. Pedagoogilise personali osalemine koolitustel toimub vastavalt igal õppeaastal koostatavale personali täiendusplaanile. Järgnevate õppeaastate prioriteetideks on järgmised koolitus-
teemad:

- õuesõpe, avastusõpe
- HEV lapse toetamine ja individuaalse arenduskava koostamine
- arvutiõpe
- projektiõpe
- keele ja kõne areng (dramatiseering; jutustamisoskus jm)
- muukeelne laps eesti lasteaias

Kuna vallavalitsus toetab lasteaeda rahaliselt, siis on igal õpetajal võimalus käia viie aasta jooksul 160 tunnise eelkoolipedagoogika koolitusel ning lisaks osaleda teistel huvipakkuvatel ja meelepärastel koolitustel.

Sisehindamisel oli ühe tugevusena välja toodud töötajate koolitustel osalemine. Lasteaia õpetajate koolitustel osalemise eesmärgiks oli tagada kaadri vastavus kvalifikatsiooninõuetele 100% ulatuses. See eesmärk on täidetud.

3.2. Täienduskoolituse tulemuslikkuse analüüsimine, täienduskoolituse rahastamise allikad ning andmete õigsus EHIS-es.

Sisehindamise aruandes on analüüsitud ja hinnatud eestvedamise valdkonda, kus on oluliseks peetud töökvaliteedi tõstmist ja personali koolitamist. Selle teostamiseks ja organisatsiooni paremaks toimimiseks on planeeritud süstemaatiliselt infotunnid ja konsultatsioonid. Välja on töötatud eneseanalüüsil põhinev enesehindamise ja arenguestluste süsteem, mille käigus annavad pedagoogid üks kord aastas hinnangu oma tööle ja kavandavad koos juhtkonnaga edasise arenguvajadusi sh osalemist täienduskoolituskursustel. Tagasiside saamiseks viiakse töötajate hulgas läbi rahuloluküsitlusi. Õppeaasta lõpus iga töötaja täidab küsimustiku, kus ta saab anda hinnangut info liikumise kohta lasteaias, enda arenguvõimaluste ning osalemise kohta täienduskoolitustel. Juhtkond teeb arenguestlustest kokkuvõtte ning esitab omapoolse nägemuse koolituspoliitikast pedagoogilisel nõupidamisel. Analüüsidest koolitustel osalemise tulemuslikkust ning koolitusvajadusi on lasteaia juhtkond taganud kõikidele töötajatele koolitustel osalemise võimaluse.

Riigi poolt ja kohaliku omavalitsuse poolt eraldatud täienduskoolituse finantsid on kasutatud suures osas eelkoolipedagoogika kursustel ja teistel meelepärastel koolitustel osalemiseks.

Kõik kohapeal kontrollitud andmed leidsid EHIS-es kinnitust.

Tabel 6. Täienduskoolituses osalemine

	Läbitud tundide arv kokku	Juhid			Õpetajad			Tugispetsialistid			Õpetaja abid	
		EHIS	Dok	%	EHIS	Dok	%	EHIS	Dok	%	Dok	%
2010/2011. õa-l Eestis	956	33	33	3.45	447	447	46,76	145	145	15.17	331	34,62

2011/2012. õa-l Eestis	848	279	279	32.9	444	444	52,36	93	93	10.97	32	3.77
2012/2013. õa-l Eestis	497	50	50	1,01	320	320	64,39	72	72	14.49	55	11.07
Kokku	2301	362	362	15.73	1211	1211	52,63	310	310	13,47	418	18.17

% läbitud ja dokumentaalselt tõendatud täienduskoolitustundide koguarvust

Tabel 7. Täienduskoolituse finantseerimine

Täienduskoolituse finantseerimine 01.01.2012–31.12.2012	Summa eurodes	Protsent täienduskoolituskulust
Riigi poolt eraldatud vahendid	2449 EUR	37.75
Pidaja poolt eraldatud vahendid	4599 EUR	65,25
Projektidest ja muudest allikatest finantseeritud täienduskoolituskulu	0	0
Koolituskulu kokku	7048 EUR	100%

Lasteaia kollektiivist pole keegi osalenud rahvusvahelistel koolitustel. Kõige rohkem on aastate lõikes koolitustel osalenud pedagoogid (52.63%).

III Temaatilise riikliku järelevalve prioriteedist lähtuv kokkuvõte

Lasteaias on:

1. avatud 5 rühma, millest 2 on tava aiarühmad, 1 on sobitusrühm, ja 2 sõimerühma.
2. loodud väga head tingimused õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimiseks;
3. tagatud logopeediline ning psühholoogiline abi eesti ja vene keelt kõnelevatele lastele;
3. personalipoliitika väljatöötamisel on arvestatud pedagoogide koolitussoove ja asutuse koolitusvajadusi;
4. lastele tagatud iganädalased ujumise algõppe treeningud Mäetaguse SPA-s
5. tulemuslik meeskonnatöö õppe- ja kasvatustegevuses võimaldanud vene peredest pärit lastel õppida eesti õppekeelega lasteaias ning enamusel lastest jätkata oma haridusteed eesti õppekeelega koolis.
6. 100% kvalifikatsiooninõuetele vastav kaader

7. juba mitmel suvel organiseeritud keelelaagrit, et aidata vene peredest pärit lastel kiiremini omandada eesti keelt
8. võimaldatud kõikidel töötajatel osaleda koolitustel

IV Ettepanekud

Ettepanekuid ei ole

V Ettekirjutus direktorile

1. Vastavalt Koolieelse lasteasutuse seaduse § 9 lg 2 p.3 peab lasteasutuse põhimääruses olema välja toodud lasteasutuse struktuur.

Täitmise tähtaeg: 31.08.2014.a.

2. Vastavalt haridus- ja teadusministri 30.04.2013.a. määrusele nr.11 „Riikliku järelevalve prioriteetid, temaatilise riikliku järelevalve läbiviimise, selle tulemuste vormistamise ning tulemustest teavitamise kord 2013//2014. õppeaastal”, teavitada maavanemat kirjalikult ettekirjutuste täitmisest.

Täitmise tähtaeg: 31. 08. 2014.a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maire Merioja

riikliku järelevalve inspektor